

Stafylokokki lasten nenäverenvuodon taustalla

Lasten nenän limakalvolle pesiytynyt *Staphylococcus aureus* aiheuttaa tulehdusta, karstaisuutta ja limakalvon uudissuonitusta. Kun limakalvo ei pääse paranemaan, limakalvolle muodostuu hengitystä hankaloitava karsta. Kun tämä kaivetaan irti, on seurauksena nenäverenvuoto. Havainto perustelee hyvin aikaisemman tutkimustuloksen, jonka mukaan stafylokokkiin tehoava mikrobilääkevoide on yhtä tehokas lasten nenäverenvuodon hoito kuin totunnainen lapis.

Stafylokokin yleisyyttä nenäverenvuodoissa selvitettiin tutkimuksessa, jossa 56:n sisäsyntyisestä nenäverenvuodosta kärsivän ja 56 muun syyn vuoksi korvaysikköön hakeutuneen lapsen nenän limakalvojen kunto arvioitiin ja alueelta otettiin bakteeriviljelynäyte. Vuotoryhmässä ainoastaan 11 lapsen limakalvo oli hyväkuntoinen. Kaikilla muilla havaittiin karstaisuutta tai korostuneita verisuonia. Peräti 42 lapsen limakalvo arvioitiin karstaiseksi. Verokkiryhmissä kaikkien lasten nenän limakalvo oli hyväkuntoinen. Vuotoryhmässä stafylokokkia löytyi 38:lta ja verokkiryhmissä 11 lapselta. Karstaisuus ja uudissuonet lisäsivät stafylokokin todennäköisyyttä. (Kamble P ym. Int J Pediatr Otorhinolaryngol 2015;79:2901)

Asbestialtistuksella yhteys miesten kurkunpääsyöpään

Asbestille altistuneet miehet sairastuvat kurkunpääsyöpään 1,69 kertaa muuta väestöä todennäköisemmin, todettiin kiinalaisessa 21 kohorttia yhdistäneessä meta-analyysissä. Koska asbestipöly kulkeutuu keuhkoihin kurkunpään kautta, on helppo ymmärtää, miksi se lisää syöpäriskiä myös kurkunpään herkissä rakenteissa. Mitä pidempi ja voimakkaampi altistuminen on, sitä todennäköisempää on syövän kehittyminen. Vaikka asbestille altistutaan myös naisvaltaisilla aloilla, kuten tekstiiliteollisuudessa, todettiin yhteys ainoastaan miehillä. Luultavasti miesten runsaampi alkoholin käyttö ja tupakointi pahentavat asbestin aiheuttamia kudosvaurioita. (Peng WJ ym. Laryngoscope, julkaistu verkossa 29.9.2015)

Kuolaavan korvan hoito

Kun terveiltä näyttävät, kivuttomat korvat alkavat vuotaa kirkasta eritettä, voi syynä olla synnynnäinen tai hankittu sylkifisteli. Intiassa korvalääkäreitä hämmensi kahdeksanvuotias tyttö, jonka kumpikin korvakäytävä eritti kirkasta eritettä 1–2 minuuttia kerrallaan useita kertoja päivässä. Eritys ei liittynyt

ruokailuun, eikä taustalta löytynyt aikaisempia leikkauksia tai pään alueen vammoja. Erite näytti tulevan korvakäytävän etuseinän ja pohjan välistä, mutta minkäänlaista aukkoa ei kuitenkaan näkynyt. Leukanivel tai korvan edusta eivät olleet turvoksissa. Kun korvaerite analysoitiin, sen havaittiin sisältävän runsaasti syljen amylaasia. Kyseessä oli siis sylkifisteli.

Magneettikuvauksessa tytön korvasylkirauhaset olivat muuten tavanomaiset, mutta kummastakin rauhasesta johti ylimääräinen sylkitiehyt kohti korvaa. Yhteys suljettiin leikkauksessa ensin toiselta ja myöhemmin toiselta puolelta, jonka jälkeen korvat eivät enää kuolanneet. (Rana K ym. Int J Pediatr Otorhinolaryngol 2015;79:1774)

Nenäkortikosteroidit eivät nosta silmänpainetta tai aiheuta kaihia

Nenäkortikosteroidien käyttöä ei tarvitse tauottaa tai varoa silmänpainetaudin tai kaihin kehittymisen pe- lossa. Myös näitä tauteja jo sairastavat voivat turvalli- sesti käyttää ainakin uudempiä nenästeroideja.

Koska nenästä on kynnelkanavan kautta suora yhteys silmään ja steroidien käyttö on usein jatkuvaa, on perusteltua epäillä niillä olevan inhaloitavien ja systeemisteroidien kaltaisia haittavaikutuksia silmänpaineeseen ja mykiön kirkkauteen. Epäilyjä ovat tuke- neet myös aiheesta julkaistut tapausselostukset.

Perusteellisessa meta-analyysissä käytiin läpi aiheesta julkaistut tutkimukset. Silmänpainetta selvit- täneissä tutkimuksissa oli mukana yli 4 000 ja linssi- vaikutuksia arvioivissa yli 3 000 potilasta. Osa potilais- ta oli lapsia. Tutkimuksissa ei todettu nenästeroideilla olevan yhteyttä kohonneeseen silmänpaineeseen tai mykiön samentumiseen. Kirjoittajilla ei ollut sidonnai- suuksia. (Ahmadi N ym. Rhinology, julkaistu verkossa 15.8.2015)

KARIN BLOMGREN
HYKS, korvaklinikka